పర్యవసానం

రెండోసారి శశివంక చూడలేకపోయాను. అనుకోకుండా ఎదురుపడింది. ఆమె కళ్ళల్లో ఎలాంటి భావాలు మిళితమై వున్నాయో ఊహించేశక్తి లేదు. చేతులారా, వికసిస్తున్న పువ్వును త్రుంచివేసి 'అయ్యో ! ' అంటూ సానుభూతి చూపటం హాస్యాస్పదం, ఆమెలో అసూయ, - ద్వేషం - అలక్ష్యత- చీకటి వెలుగులు - ఎన్నో భావాలు నల్లటి తెరలోంచి చూడవచ్చు. అమాయకత్వం మాత్రం లేదు.

బొటనవేలుచుట్టూ శశి పల్చటిగుడ్డను చుడుతోంది. ఆ పొడుగాటి తెల్లని వేళ్ళు అనేక కోణాల్లో ఎన్నోసార్లు నావేళ్ళతో దోబూచులాడాయి. కాని అందులో తియ్యదనం - వేడి - మంచుబిందువుల చల్లదనం ఏవీ లేవు. గాలివీచని మిట్టమధ్యాహ్నపు రోజులా వుంది.

అవును- ఒకనాడు నేనుచేసిన నిర్ణయం మరోవిధంగా వుంటే ఆస్పర్శలో ప్రతిఅణువులోనూ అనంతమైన అనురాగం ప్రవహించేది.

కానీ అలా జరుగలేదు.

తాత్కాలికంగా జనించిన ఉద్రేకంలో -ఇతరులు సృష్టించిన సుడిగుండంలో చిక్కుకుని నిజానిజాలు, భవిష్యత్తును గమనించక చేసిన నిర్ణయం - కాలక్రమేణ తన ఫలితం చూపింది. కట్టుకట్టడం పూర్తయింది. డాక్టర్ సావంత్ చిరునవ్వు నవ్వి లేచాడు. 'శశీ ! ... నేను అర్జంటుకేసొకటి చూడటానికి వెడుతున్నాను. వచ్చేసరికి అరగంటవుతుంది... ఓ.... కే.. సార్ ! మీరు అయిదారు రోజుల వరకూ వచ్చి మందు వేసుకోండి - అతుక్కుంటే సరేసరి - లేకపోతే కత్తిరించేద్దాం.' అనేసి వెళ్ళిపోయాడు.

పరిస్థితులన్నీ ఒక్కసారి అనుకూలిస్తాయి. ప్రతికూలిస్తాయి. ఏనాడూ లేనిది ఆనాడు క్రికెట్ ఆటలో బొటనవేలు చితికి పోవటం, అది సెప్టిక్ అవుతుందేమోనన్న భయంతో డాక్టరు దగ్గరకు రావటం జరిగింది. శశిని ఎన్నో ప్రశ్నలు అడగాలని వుంది. అయిదు సంవత్సరాల క్రితం ఆమెజీవితానికి చిచ్చుపెట్టాను. ఆ తరువాత ఆ మంటలు ఎలా ఆర్పుకున్నదీ నాకు తెలియదు.

ఆమె బాగా ఎదిగింది. ఓ చీకటి ముద్దను రెండు భాగాలుగా చీల్చినట్టు రెండు జడలు - ఓ జడలోంచి 'ఇదిగో పడిపోతానంటూ బెదిరిస్తున్న మద్రాసు కదంబపూలదండ. నుదుటి మీద చుక్కలబొట్టు సరిగ్గా అమరలేదు. నా కళ్ళకు "పారలాక్స్ ఎర్రర్' వుందేమో మరి. నిరంతర సౌందర్యవర్షణ జరగుతున్నట్టుగా వుంది.

'శశి !...నువ్వు !....నువ్వు ! ......' అంటూ ఆగిపోయాను. నీరు మంచుగడ్డగా మారినట్టు కంఠంలో ఏదో అడ్డుపడింది.

'సారీ ! మీరింకా తెలుసుకోవలసినది వున్నట్టయితే డాక్టరుగారు వచ్చేదాకా ఆగండి. మీ సందేహాలకు ఆయన సమాధానం చెప్తారు' అంటూ స్వచ్ఛమయిన హిందీలో కొరడాఛెళ్ళుమనిపించి తనపనిలో నిమగ్నురాలయింది. అంతటి బాధలోనూ నవ్వుకున్నాను - ఈ స్వల్పకాలంలో శశి తెలుగు కూడా మర్చిపోయిందా ?

తలవంచుకుని బయటకొచ్చేశాను...

అందరూ అదృష్టం నామీద వాలిందన్నారు. శశి స్కూలు ఫైనలు వరకూ చదువుకుంది. ఆమె నవ్వితే ఒక్క పెదవులూ, కళ్ళూ కావూ శరీరంలో ప్రతిఅణువూ పిచ్చికారితో వసంతం చిమ్మినట్లు నవ్వుతుంది. ఎర్రటిబుగ్గలో వున్న చంద్రుణ్ణి వదలుకుని ఎక్కడో ఆకాశంలో ఎవరికీ అందని దూరంలో వున్న చంద్రుడికోసం పరుగెత్తటం వెర్రితనమనిపించింది. నిండుపాలకుండలాంటి యౌవనం. ఆమెను చూడగానే పరవశంలో నన్ను నేను

మర్చిపోయాను. పెళ్ళిచూపులతతంగం పూర్తయి అందరూ లేచారు. నేను మాత్రం పిచ్చివాడిలా అలా చూస్తూ కూర్చున్నాను. శశి ఇంకా అక్కడే సిగ్గుతో తలవంచుకుని కూర్చున్నట్టు భ్రమ. అందరూ గొల్లుమన్నారు. అమ్మాయినచ్చిందా అని నన్నెవరూ అడగలేదు.

కాని పెళ్ళిస్థిరపడే ముందు కొన్ని అఢ్డంకులు తలెత్తాయి.

అందులో కొన్ని శశివర్ణనలు. ఆమె పుట్టగానే తల్లిని మింగివేసిందట - ఆ కుటుంబంలో ఎవరో ఆత్మహత్య చేసుకున్నారట- అంతేకాక ఆమెకు విధవాయోగం వుందని భవిష్యత్తులోకి తొంగి చూడగలిగిన జ్యోతిష్కుల హెచ్చరిక - ఇలా నలువైపులా గోతులు వున్నప్పుడు మాపెళ్ళి ఎలా జరుగుతుంది?... కాని తెగించి నిలబడ్డాను. హిమాలయా పర్వతాన్ని చిటికెన వేలు మీద ఆడించటం లాంటిదది ! చివరకు నా పంతం నెగ్గింది.

అసలు మూఢనమ్మకాలు ఎలా పుట్టాయన్న ప్రశ్నకు సమాధానం లభిస్తుందనుకోను. ఆ సరిహద్దుల వంక పోవడం కూడా ప్రమాదకరం. దుశ్శకునంలో బయలుదేరిన వాడిని చూసి ఛాందసత్వం ఏమంటుంది ? 'నా మాట విన్నావూ ? ... చూడు ! నీ కాలికి గాజుపెంకు గుచ్చుకుంది... లారీని ఢీకోబోయావు అంటుంది. అయితే మంచి ఎదురులో వెళ్ళిన వారికి కష్టాలెందుక్కలుగుతాయో ! నిదర్శనాలు కనపడగానే ఆ నమ్మకాల విలువ స్థిరపడుతుంది.

రేపు పెళ్ళి - అందరం సిద్ధంగా వున్నాం - రెండెడ్లబళ్ళు బయలుదేరటమే తరువాయి. ఆకాశం కొంచెంగా నల్లరంగు పూసుకుంది. వర్షం వస్తుందన్న భయం ఒకవంక వుండనే వుంది. మాఅమ్మ ఏదో మర్చిపోయి తీసుకురావటానికి లోపలకుపోయింది. అయిదు నిమిషాల తరువాత పెద్ద కేక వినిపించింది. అది మాఅమ్మ గొంతు. అందరం లోపలకు పరుగెత్తాం - నూతిపక్కనుండే విజయగర్వంతో బారెడుత్రాచు చరచరపాకుతూ వెళ్ళిపోయింది. సంగతి అర్థమైంది. అమ్మ ప్రాణాలు నిలుపుకునేటందుకు వృధాగా పోరాటం సాగించింది. వైద్యుడు వచ్చి శాయశక్తులా యత్నించి విఫలుడయ్యాడు.

అంతా పూర్తయింది. కళ్ళమ్మట ఏకధారగా వెలువడుతున్న కన్నీటిని ఏ కారణంతోనూ, ఏ వూరడింపుతోనూ ఆపుకోలేకపోయాను. 'ఎందుకూ దొంగఏడుపు ?.. నేను ముందే చెప్పాను. విన్నావూ ? నీ స్వార్థం కోసం అమ్మను చంపుకున్నావు. నా బతుకు భస్మం చేశావు. నీ మొహం చూస్తేనే ఏడుజన్మలనాటి పాపం అంటుకుని వదలదు.' అంటూ నాన్న పరిస్థితులు సృష్టించిన విషపువాతావరణానికి నేనే కారణమని దుమ్మెత్తిపోశారు. ఆ క్షణంలో నా గుండెను ఎక్కడో పారేశాను. వెదికి తీసుకురావాలి. ఎక్కడుందో ఏమో మరి. ఆ మర్నాడు నాన్నగారు తమకీ సంబంధం వద్దని లక్షకారణాలు చూపిస్తూ చెప్పేశారు. అప్పట్లో అడ్డుకునే మనోధైర్యం కాని, సమర్థనీయమైన ఋజువు కాని కనపడక వూరుకున్నాను. ఆ తరువాత రెండు నెలలకు నాన్న బొంబాయి వచ్చేశారు. శశికింకా పెళ్ళి కాదని నాకు తెలుసు.

శశి అందనినక్షత్రం - హృదయంలో ఏవోఆశలు చూపి రారమ్మని ఆహ్వానించి శూన్యంలోకి పోనిచ్చి అక్కడ శాశ్వతంగా బంధించివేసింది.అప్పట్నుంచీ జీవితం యాంత్రికంగా గడచిపోతోంది. ఎన్నో నెమళ్ళు నృత్యం చేశాయి. కోయిలలు ఆకాశాన్ని చీల్చుకుపోయే గీతాలు ఆలాపించాయి. రామచిలకలు ముద్దుముద్దుగా, తియ్యతియ్యగా మాట్లాడాయి. ఇంద్రధనుస్సులు కనిపిస్తూ, మాయమవుతూ వున్నాయి. కాని చలనం లేని చెట్టు శీతకాలపు మంచువానలా నవ్వి పూరుకుంది... శశి జీవితం రూపరహితంగా చేశాను. అంటే ఆమెను పెళ్ళిచేసుకు రావాలనుకునేవాడు తన కుటుంబంలో ఎవరో ప్రధాన వ్యక్తిని పోగొట్టుకోవాలన్నమాట.

ఇప్పుడు స్వాతంత్ర్యపు గొడుగు ఎండవానల నుంచి రక్షిస్తోంది. శశిని సమాధానపరచి ఎలాగైనా పెళ్ళి చేసుకోవాలని నిశ్చయించుకున్నా, ఆ మర్నాడుదయం సిగ్గుపడుతూనే సావంత్ డిస్పెన్సరీకి వెళ్ళాను.నిన్న రాత్రి వచ్చి మళ్ళీ తెల్లారేసరికి హాజరుకావటం అసందర్భంగానే వుంటుంది మరి. అతను చదువుతున్న 'ధర్మయుగ్' దీపావళి సంచిక టేబిలు మీదుంచి నవ్వుతూ 'ఏవిటి సంగతి ?' అనడిగాడు. శశి ఎక్కడా కనిపించలేదు.

'రాత్రంతా నిద్రపట్టలేదు (రాత్రి పడుకున్న నాకు తెల్లవారటం తప్పించి మరేమీ తెలియదు)

'బాధ సహించలేకపోతున్నా ! (ఓ చెయ్యి తెగగొట్టి పారేసినా నొప్పి వుండని మొండి శరీరం).

'కళ్ళు రెండూ మండుతున్నాయి. సెప్టిక్ అవుతుందని భయంగా వుంది. ఇంజెక్షనివ్వండి. అందుకే వచ్చాను.'(కాదు... కాదు...శశిని చూసి ఆమె అభిప్రాయాలు ఎలా వున్నాయో చూద్దామని).

సావంత్ నాకేసి విచిత్రంగానవ్వి తనే కట్టువిప్పాడు. మందురాసి తిరిగి కట్టాడు. కాని శశిని మాత్రం పిలవలేదు.

'ఇంత చిన్న విషయానికి బాధపడే వారిని మిమ్మల్ని ఒక్కర్నే చూశాను' అన్నాడు సావంత్. ఇంతలో మరో ఇద్దరు పేషంట్లు వచ్చారు. వాళ్ళను గమనించటంలో నిమగ్నుడయ్యాడు. శశి యింకా వచ్చి వుండదు. వస్తే కనిపించదూ ? ఆమె ఎడ్రసు తెలుసుకోవాలి. అక్కడక్కడ చెదిరిపడి వున్న ముక్కలన్నింటినీ జాగ్రత్తగా ఏరి దుమ్మూ ధూళీ దులిపేసి ఓ హృదయాన్ని తయారు చేయటం అంత సులభతరమైంది కాదు. సావంత్ని అడిగితే ఏవనుకుంటాడో ! బొంబాయిలో కనిపించే ప్రతీ నర్సువంక చూస్తూ వాళ్ళను గురించి ఆలోచిస్తూ కాలం వృధా చేసుకుంటున్న పిచ్చి వాడనుకుంటాడు.

వెళ్ళిపోతూ ఓ పేషంటు అడిగాడు ; 'నర్సు కనిపించదేం ?'

'ఆమె నిన్నటి నుండి మానుకుంది, మరో నర్సును వెదకి పెట్టుకోవాలి!'

చేతిలో ఏదో దొరికిందని ఇతరులకు కనపడకుండా గుప్పెట్లో దాచుకుంటే అది కూడా అదృశ్యమైంది.

'డాక్టర్ ! మీరు మరోలా అనుకోకుండా వుంటే ఓ మాటడుగుతాను'అతను తల నిలువునా ఆడించాడు.

'నిన్నటి వరకు నర్సుగా వున్న శశి తెలుగుదేశపు అమ్మాయేనా!'

అతను ఓ నిమిషం ఏమీ చెప్పక అదోలా చూసి పకపక నవ్వేశాడు.

' మీ డిస్కవరీ సరైంది కాదు. ఆమె మరాఠీ పిల్ల. మరాఠీలకూ తెలుగువారికీ అనేక విషయాల్లో పోలికలు వున్నాయి. అయినా ఏ దేశమైతేనేం ? ఇంగ్లీషు తెలుసుగా ?'

నవ్వేసి బయటకొచ్చేశాను. రోడ్డుమీద అడుగుపెట్టగానే అది విషాదంగా మారింది. మనిషిని పోలిన మనిషి వుండవచ్చు. ఒక్కొక్కప్పుడు దూరాన్నుంచి ఒకర్ని చూసి మరొకరనుకోవచ్చు. కాని శశివిషయంలో పొరపడటం అసంభవం - అయినా సావంత్‌కు నాతో అబద్ధం చెప్పవలసిన అవసరం ఏముంది ?

లంచి టైములో నాకేదో ఫోన్‌కాల్ వచ్చిందని నా పక్కనేవున్న టైపిస్టు చెప్పింది.

'ఎవరో శివరావట - మీరూ అతనూ కలిసి కాలేజీలో చదువుకున్నారట' అతను 'చార్నీ రోడ్ దుర్గా నర్సింగుహోం' సెకండుఫ్లోరులో వున్నాడట - మిమ్మల్ని వెంటనే వచ్చి కలుసుకోమన్నాడు.

శివరావు, నేనూ నాలుగు సంవత్సరాలపాటు కాలేజీలో చదువుకున్నాం, అతను కులాసా పురుషుడు. చదువు సంగతి దేవుడికే తెలియాలి కాని అతనుమాత్రం కొత్తగా దిగుమతి అయ్యే చైనీస్-జపనీస్-సూట్లు వేసుకుని సిగరెట్లు కాలుస్తూ వెయిటింగ్ రూంలో కూర్చుని డిటెక్టివ్ నవలలు, చవకబారు రకంలోకి వచ్చే 'వుడ్ హౌస్' నవలలు చదువుతూ కాలం గడిపేవాడు. అంతేకాకుండా శివరావు అప్పుడప్పుడు పద్యాలు కూడా రాస్తుండేవాడు. అవి చదివి వినిపించేవాడు. వినే అదృష్టం (దురదృష్టం ?) నాకు కలిగేది. సాయంత్రం ఆఫీసు విడిచిపెట్టాక అక్కడకు వెళ్ళాను. శివరావు నన్ను గుర్తుపట్టాడు.

ఎత్తుగావున్న ముక్కాలిపీట లాక్కుని అతనిమంచానికి దగ్గరగా కూర్చున్నాను. సర్జికల్ వార్డులో వున్నాడు. కనక ఏదో ఆపరేషన్ జరిగి వుంటుంది.

'ఇంతకాలంగా బొంబాయిలో వుంటూ ఒక్కసారైనా నాకు కనిపించావు కావు. కనీసం నా గురించి తెలుసుకోటానికైనా ప్రయత్నించలేదు. ఇది సహించరాని మొదటి నేరం' అంటూ మొదలుపెట్టాడు. అతని ధోరణి పిసరంతైనా మారలేదు.

' ఆ ప్రశ్న నిన్ను నేనడగాలనుకున్నా.'

పక్కనే ఓ పేషంటు గట్టిగా మూలిగాడు. ఆ వాతావరణం చూస్తే కంపరమెత్తింది.

'అసలు నిన్నిక్కడకెందుకు పిలిపించానో తెలుసా ? మనం కాలేజీ చదువు వెలగబెట్టినప్పుడు సినిమాలకు, టిఫిన్లకు, డ్రామాలకు కలుపుకుని నీకోసం నా పర్సులోంచి ఎనభై రూపాయల పావలా ఖర్చు పెట్టాను. అది వడ్డీతో సహా వంద రూపాయలై కూర్చుంది. కనుక నోటీసులు - దావాలు - అవసరం లేకుండా ఆ సొమ్ము ఇచ్చేయమని

అడుగుతున్నాను. అన్నట్టు ఆతలిస్టులో 'రాత్రి షికార్లకు' అనటం మర్చిపోయాను' అంటూ విరగబడినవ్వటం మొదలుబెట్టాడు.' 'అలాగే...స్టేట్‌బాంక్‌కి చెక్ రాయమంటావా ? లేక లాయడ్స్... ఏదైనా ఫరావాలేదు....అది సరేకాని ఆ హైనెక్‌డ్‌శ్యామల వుంది చూశావూ ?' అంటూ మొదలు పెట్టాడు. ఆ ధోరణి పదినిమిషాల దాకా సాగిపోయింది.

'హలో ! మిస్టర్ శివరావు ! ఎలా వుంది ? బాధ తగ్గిందా?' అంటూ వో నర్సు వచ్చింది. తలెత్తి చూశాను. ఎవరో శరీరం మీదుగా టాంకులు నడిపించినట్టైంది. అమాంతం ఎత్తి నయాగరా జలపాతంలోకి విసిరివేసిన అనుభూతి. శశి ! ....తెల్లటి దుస్తుల్లో ఇంకా- ఇంకా- అలంకారాల కతీతంగా వుంది. ఆ తెలుపుదనం హృదయంలో ఉన్నదీ లేనిదీ తెలుసుకోవటం చాలా కష్టం.

'ఓ.కె. సిస్టర్ ! ఇప్పుడు చాలా నయం. ఒక్కవిషయం చెప్తాను వినండి -మీరలా ఎదురుగా నిలబడితే చాలు - మంచు.బిందువులు కురుస్తున్నట్టుగా వుంటుంది. అన్నట్టు మా మిత్రుణ్ణి పరిచయం చేస్తాను. ఇతను సుందరమూర్తి. వట్టి అమాయకుడు. తెల్లవన్నీ పాలని, నల్లవన్నీ నీళ్ళనీ నమ్మేరకం. జీవితంలో జయమంటే ఏవిటో తెలియదు. అపజయమంటే అసలు తెలియదు. అంటూ వాగసాగాడు. శశి ఏమీ మాట్లాడకుండా నవ్వుతూ అతను చెప్పేదంతా వింటూ నిలబడింది. సహనం ఆమెలో శరణుపొంది ఉండాలి. నెమ్మదిగా ఇంజెక్షనిస్తూ 'బాధగా వుందా' ! అనడిగింది.

'ముందే చెప్పాను. మీరున్నంతవరకూ ఆమాటకర్థం లేదు.'

ఆమె వెళ్ళిపోతుంటే కన్నార్పకుండా చూస్తూ శివరావు ప్రశ్నించాడు.

ఆ అమ్మాయి యెవరో తెలుసా ?'

'తెలుస్తూనే వుంది. తెల్లదుస్తుల్లో వున్న ఓ పాలరాతి విగ్రహం.'

శివరావు పకపక నవ్వాడు. దాంతో ఆపరేషన్ చేయబడినచోట నొప్పిపుట్టింది గామోలు. బాధగా మూలిగాడు.

'నువ్వు రాతియుగంలో' పుట్టవలసిన వాడివి. ఆమె తెలుగుదేశపు చందమామ. నక్షత్రాల్లో వున్న తళుకుబెళుకులన్నీ వున్నాయి. ఒక్క చిరునవ్వు నవ్విందంటే అడవి పువ్వుల సువాసనంతా గుప్పుమంటుంది.'

'చూడు శివరావు !నీ వర్ణనలన్నీ ఓ కాగితం మీద రాసి తరువాత యిద్దువు కానీ - చదివి సంతోషిస్తా !'

'ఇంతకూ నేను చెప్పేది నువ్వు పూర్తిగా వినలేదు. ఆ అమ్మాయికి పెళ్ళి నిశ్చయమైంది.'

గుండెలో రాయి పడింది. 'చచ్చాం పో' అన్నాను.

'చాలా కాలం కిందట పెళ్ళికి ఓ రోజు ముందు పెళ్ళి కొడుకు తాలూకు వారెవరో చనిపోతే అందుక్కారణం ఆ అమ్మాయి జాతకమేనన్నారట. పెళ్ళి రద్దైంది. వరుడు వట్టి

చవటయ్యుండాలి. ద్రాక్షపళ్ళ గుత్తిని చేతికిచ్చినా తినలేడు. 'తినకు నాయనా! అది విషం! అన్నారుట పెద్దలు దూరంగా విసిరేశాడు. ఆ పరిస్థితుల్లో నేనైతే ఆ అమ్మాయిని హెలికాప్టరులో ఎత్తుకుపోయి బొంబాయిలో వాలిపోదును'

ఇంతలో శశి అక్కడకు రావటంతో సంభాషణ ఆగిపోయింది.

'మీరు ఎక్కువగా మాట్లాడకూడదు...గాయం మానేవరకూ జాగ్రత్తగా వుండాలి...నిన్న రాత్రి పాలు వద్దన్నారట ! ఏవిటి కారణం ! ఇక్కడ మీకిచ్చే ఆహారమే తక్కువ. అది కూడా వద్దని సత్యాగ్రహం చేస్తే బ్లడ్‌సర్క్యులేషన్ సరిగ్గా వుండదు.' అనేసి టెంపరేచర్ చార్టులో గుర్తు పెట్టి వెళ్ళిపోయింది.

'అయితే శివరావు ! ...ఇప్పుడు నిన్ను అడ్డగించేదెవరు ? నీకింకా పెళ్ళి కాలేదు. మంచి ఉద్యోగం వుండే వుంటుంది. ఎందుకు పెళ్ళి చేసుకో కూడదు ? అయినా నా వెర్రి కాని తతంగమంతా ఈ పాటికే పూర్తయ్యే వుంటుంది.'

'అది సరేకాని 'తతంగం' అన్నమాటకు నానార్థాలు చాలా వున్నాయి. కనక దాన్ని ఉపసంహరించుకోవలసింది... నిజం చెప్తున్నాను. ఈ నర్సుల ప్రేమ మీద నాకంతగా నమ్మకం లేదు. వాళ్ళు జీవితంలో సరైన వ్యక్తిని, అంటే తమ అభిరుచులకు సరిపడిన, తమతో సహకరించగలిగిన వ్యక్తిని పెళ్ళి చేసుకుంటారని నాకు నమ్మకం లేదు. రోగుల విషయాలు తెలుసుకోగలరు కాని తమ జీవితాలు నిర్ణయించుకోలేరు.'

మరో పేషంటుకు ప్రమాదించినట్టుగా వుంది. ముగ్గురు డాక్టర్లు, నర్సులు, సర్జను పరుగెత్తారు.

'అది నేను వొప్పుకోను'

'ఆగు. శశి ప్రేమించింది నన్నుకాదు. మరొకరిని'

శివరావు తీరే అంత - అకాశంవంక చూపించి 'అదుగో - ఏవిటో గుండ్రంగా, పలకలుగా మెరుస్తోంది,' అని నక్షత్రంకేసి చూపిస్తాడు. ఆ మరొకరెవరని ప్రశ్నించేలోగా ' అదుగో అప్పుడే విలన్ తయారు' అన్నాడు. అటు తిరిగి చూసేసరికి జూనియర్ డాక్టర్లతో మాట్లాడుతూ సావంత్ కనిపించాడు. శశి మరాఠీ పిల్లని సావంత్ ఎందుకన్నాడో ఇప్పుడే కొద్దిగా అర్థమవుతూంది. శివరావు చెప్పుకుపోయాడు.

నీ కళ్ళల్లో వున్న వేలాది ప్రశ్నలు నేను చదవగలను. 'శశి ఓ మరాఠీ డాక్టరును ఎలా ప్రేమించిందని' ప్రేమకు అలాంటి తేడాలు లేవు. అంతేకాదు వాళ్ళిద్దరికీ పెళ్ళై వుంటుందని నేననుకుంటున్నా, ఈ సంగతి నేనెలా గ్రహించానన్న అనుమానం నీకు రాకుండావుండదు. నేను సగంమత్తులో వున్నప్పుడు వాళ్ళ ప్రేమకలాపాలు నా చెవుల్లోంచి దూసుకుపోయి మెదడులో గిలిగింతలు పెట్టేవి. అతను అదృష్టవంతుడు.'

శివరావు ఆయాసంతో ఆగిపోయాడు. కుళాయి తిప్పగానే నీరు వచ్చేట్టు, కట్టివేసేదాకా అతని ధోరణికి అంతంటూ వుండదు 'సరేలే ! తరువాత మాట్లాడుకుందాం. మళ్ళీ రెండు రోజుల్లో వస్తా, అనేసి బయటకు వచ్చేశాను. మాటవరసకు అలాగన్నానే కాని రావటం

నాకెంతమాత్రం యిష్టంలేదు. అతను కొత్తసమస్యలు సృష్టించి పద్మవ్యూహంలోకి విసిరి బలపరీక్ష చేసుకోమంటాడు. సర్జికల్‌వార్డు వదిలి బయటకు రాగానే గడియారం అయిదుకొట్టింది. నా చేతిగడియారం ఇంకా అయిదుకు అయిదు నిమిషాలుందంది. ఒక్క నిమిషం పోయాక అవతలవార్డులోవున్న గడియారం అయిదు కొట్టింది. నాకు నవ్వొచ్చింది. మనుష్యుల హృదయాలకు మల్లే రెండు గడియారాలు కూడా సరైన కాలాన్ని చూపించవు. జీవం లేకపోయినా ఈ విరుద్ధభావాల మధ్య యుద్ధం తప్పదు. దిగటానికి లిఫ్టు లభ్యం కాదు. కనక నాలుగుమెట్లు దిగేసరికి శశి ఎదురుగా వచ్చింది. మా హృదయాల మధ్య దూరం కొన్ని వేల మైళ్ళైనా ఆమె నాకు అడుగుదూరంలో వుంది. అక్కడెవరూ లేరు.

'చూడు శశీ... మనిషన్నవాడు ఏదో పొరపాటు చేయకమానడు. ఒకనాడు నేను నీకు అన్యాయం చేశానంటే అది పరిస్థితుల ఒత్తిడి వల్ల. అందుకు నేనెంతగానో బాధపడుతున్నా, నువ్వు క్షమిస్తే చాలు.'

'క్షమించటానికి నేనెవర్ని ? అయినా ఆమాటకర్థం లేదు. మీరు నా విషయంలో చేసింది ఉపకారమే కాని అపకారం కాదు. నేను అందరికిమల్లే బతికివుంటే ఈ తృప్తి వుండేది కాదు. రోగులకు సేవచెయ్యటం నాకెంతో ఆనందంగా వుంది. మిమ్మల్ని నేను కోరేది ఒక్కటే. దయవుంచి నన్ను బాధపెట్టకండి. నాగురించి ఎలాంటి శ్రద్ధ తీసుకోవద్దు. జరిగినదంతా మర్చిపొండి, అనేసి వెళ్ళిపోయింది. నాభుజంమీద బరువైన చెయ్యిపడటంతో వెనక్కి తిరిగి చూశాను. సావంత్ ! అతను మా సంభాషణ వినే ఉంటాడు. అయినా అతనికేవీ అర్థమైఉండదు.

'పదండి ! అలా బీచ్ వైపు వెడదాం' అన్నాడు.

చలనం లేకుండా వెంబడించాను. శశి మాటలు విస్పరింగ్ గ్యాలరీలో ధ్వనులమాదిరి పదే పదే వినిపించాయి.

బయట ఎర్రటి మెర్క్యురీకారు నిలబడుంది. అయిదు నిమిషాల్లో వేగం అందుకుంది. ఏదో చిన్నగాయానికి చికిత్సకోసం వెళ్ళినందుకు సావంత్ నన్నింతగా ఆదరించి గౌరవిస్తున్నాడనుకోను. పెద్దపెద్దమేడలు వెనక్కి కదిలిపోతున్నాయి. మెరైన్ డ్రైవ్ వచ్చింది. సముద్రం వుంది. కాని తీరం లేదు. అందుకు బదులు పొడుగాటి గట్టు వుంది. సావంత్ కారు ఓమూల నిలిపి ఫిషింగ్ రాడ్ తీసుకుని బయలుదేరాడు. అలా నడుస్తూ గట్టుచివరకు చేరుకుని ఓ రాతిమీద కూర్చున్నాను. సముద్రపుటలలు ఏదో అపురూపమైన వస్తువు దొరికినందుకు గామోలు సంతోషంతో ఎగిరిపడుతున్నాయి. నా పక్కనే వున్న మహమ్మదీయుడు ప్రార్థనలు వల్లిస్తున్నాడు. ఓ గుజరాతీదంపతులు అస్తమిస్తున్న సూర్యుడి కోసం కాసుక్కూచున్నారు. సావంత్ వీలైనంతవరకు గాలం విసిరాడు. ఒక్కడుగు కిందకువేసి మరోరాతిమీద నిలబడ్డాడు. అతని కాళ్ళను తరిమి వేయబడ్డ నీటి ప్రవాహాలు చుట్టు ముడుతున్నాయి. ఆంగ్లంలో ఆలాపించిన 'టెక్నిక్' గీతం నెమ్మదిగా పాడుతూ ఆలోచనలోవున్న వాడిలా కనిపించాడు. ఏ ఆశయ సిద్ధి కోసం నిద్రాహారాలు మానుకొని ఈ జలప్రవాహం మేలుకొని వుందో తెలుసుకోటానికి ప్రయత్నిస్తూ - బాహ్య ప్రపంచానికీ,

నాకూ మధ్య నల్లతెరదించుకుని - శివరావులకు శశిలకు దూరంగా ఇంకా దూరంగా అక్కడే వుండిపోవాలనిపించింది. గోల్డ్‌స్మిత్ వర్ణించిన 'నైట్‌థాట్స్' జ్ఞప్తికి వచ్చింది. హిల్టన్ పొగడిన టిబెట్ దేశపు స్వర్గంలోకి విసరివేయబడ్డాను. ఆ ప్రవాహం ఒక్కసారిగా మీదపడి నన్నుముంచి వేసినా నాకు తెలియదు. ఆ సముద్రంలో ఈదటానికి ఎవరో వ్యక్తి ఒక్కసారి దుమికేసరికి నిద్రలోంచి మెలకువ వచ్చింది. సావంత్ నెమ్మదిగా దారం రివైండ్ చేసి పెదవి విరిచాడు. మళ్ళీ మరోదెసగా బలంకొలదీ విసిరాడు.

'చేప చిక్కుకోలేదా ?' అనడిగాను.

'లేదు... ఒక్కోనాడు చిన్నచేపకూడా దొరకదు... ఒక్కొక్కప్పుడు మరొకరు తన్నుకుపోతారు. ఏంగ్లింగ్అంటే నాకు శ్రద్ధ తగ్గుతుంది! చేపనేమాట శశికి అన్వయిస్తుందేమోనని చూశాను.

రెండునిమిషాలు మళ్ళీ నిశ్శబ్దం. ఒకరిమనసు మరొకరికి తెలుసు, కాని అభిప్రాయాలు ఎలా వ్యక్తం చేయాలన్నదే సమస్య.

'మిస్టర్ మూర్తి ! మీరు అపార్థం చేసుకోవద్దు. శశి మీకింత క్రితమే తెలుసా ?'

ఆలోచించి సమాధానం యివ్వటానికి అవధి లేదు.

'అవును - తెలుసు' అన్నాను.

' ఎలా ?' అనడిగాడు. అతని చూపుల్లో మార్పును గమనించాను. నిజాన్ని చెప్పటమా? మానటమా ? ఏదో సినిమాలో నిజం చెప్పమంటారా ? అబద్ధం చెప్పమంటారా ?'అన్న మాటలు జ్ఞాపకానికొచ్చాయి. నిజం చెబితే, శివరావన్నట్లు అతనికి శశికి మధ్య ప్రేమ వుంటే నా కథ కొంత తుఫాను సృజించక తప్పదు. ఏదో అబద్ధంచెప్పి తప్పించటానికి ప్రయత్నిస్తే వృధా అవుతుంది. అబద్ధం ఆడటానికైనా మంచి నేర్పు వుండాలి. ఏమాత్రం లోపం వున్నా నూనెలేని దీపంలా తనస్వరూపం చూపిస్తుంది. అయిదారు వాక్యాల్లో కథను వ్యక్తం చేశాను. సావంత్ విన్నాడు. ఏవీ సమాధానం చెప్పలేదు. మరో అరగంటకు వెనక్కి తిరిగాం చేప మాత్రం అతని గాలంలో చిక్కుకోలేదు.

ఆనాటి నుండి మామైత్రి బలిసింది. రెండు ఆదివారాలు నన్ను 'ఇరాన్'లో బాల్ డాన్సు చూడటానికి తీసికెళ్ళాడు. నన్నొకమాటు బాల్ డాన్సు నేర్చుకోమని బలవంత పెడితే ఆపుకోలేనంత నవ్వొచ్చింది. ఓనాడు మలబార్ హిల్‌కు తీసుకువెళ్ళి ఫొటోలు తీశాడు. మరోనాడు 'ఎలెఫెంటా' గుహలు చూశాం. అతని జీవిత విధానం చూస్తే స్థితిమంతుడని, కేవలం ఈ ప్రాక్టీసు మీద ఆధారపడటం లేదని అర్థమైంది.

'మెట్రో'లో ఏదో ఆంగ్ల చిత్రానికి టికెట్ బుక్‌చేసి తనకోసం కాసుకుని వుండమన్న సావంత్ కనిపించకపోయే సరికి ఆశాభంగం కలిగింది. షో మొదలు పెట్టేశారు. ఇంక అతను రావటం వుండదని ఫోన్‌చేశాను. అతనికి మూడురోజులుగా జ్వరంగా వుందని, వచ్చి చూడవలసిందని జవాబు వచ్చింది.

సాయంత్రం నేను వెళ్ళేసరికి ఎవరో లేడీ డాక్టరు ఇద్దరు ముగ్గురు పేషంట్లను చూస్తోంది.

సావంత్ పైనవున్నాడని వెళ్ళి కలుసుకోమంది. గదిలో అతనొక్కడే మంచంమీద పడుకుని వున్నాడు. ఈ మూడు రోజుల్లో అతను నెలరోజులపాటు వ్యాధిహస్తంలో చిక్కి శల్యమైన మనిషిలా కనిపించాడు. సావంత్ నన్నుచూసి నవ్వాడు.

'డాక్టర్ ! మీరే పేషంటయ్యారు.' అన్నాను, దగ్గరగా కూర్చుంటూ. ఆ లేడీడాక్టరు టెంపరేచర్ చూడటానికి వచ్చింది.

' ఈమె డాక్టర్ శోభ. మేం యిద్దరం ఒకే సారి ఎం.బి.బి.యస్. పట్టా పుచ్చుకున్నాం. నా డ్యూటి ప్రస్తుతం తనుచేస్తోంది.

ఆమెవంక చూశాను. రబ్బరుముక్క సాగదీసినట్టు మొహమంతా చిరునవ్వు వ్యాపించి వుంది. వయసు ఇరవైసంవత్సరాల కెక్కువ వుండదు. ప్రపంచంలో సులభంగా తెలుసుకోలేని విషయాల్లో స్త్రీవయసు ఒకటి. క్రిందనుండి ప్యూను పిలవగానే ఆమె వెళ్ళిపోయింది.

'మిస్టర్ మూర్తీ ! మిమ్మల్ని చాలాకాలంగా అడగా లనుకుంటున్నా, శశి నా గురించి ఏమైనా చెప్పిందా ?'

'అంటే ?'

'మరేం లేదు. మేంయిద్దరం వివాహం చేసుకున్నట్టు కాని, మరేదైనా'నాకేం బోధపడలేదు.

'అది నిజం కానప్పుడు ఎందుకలా చెబుతుంది ?'

'స్త్రీ మనసు చంచలమైంది. ఆమెను నేను ప్రేమించినట్టు చెబితే అంతగా బాధపడను. ఎన్నో ప్రేమలు నిరాశలో ఆఖరవుతాయి. కాని జరగని వొకవిషయాన్ని చెప్పిందంటే మాత్రం సహించలేను'శోభ వచ్చి యింజెక్షన్ యిచ్చి పోయింది. అతను మళ్ళీ మొదలు పెట్టాడు.

'మీరు నన్ను అపార్థం చేసుకోగలరు. చేసుకున్నారు కనక నిజం చెప్తున్నాను. ఒకప్పుడు మేం ఇద్దరం ప్రేమించుకున్నాం. ఆమె ఇదివరకు 'నా డిస్పెన్సరీలో వున్న సంగతి కూడా మీకు తెలుసు. నన్నడిగితే స్త్రీ తన మనస్సులో వెయ్యోవంతు మాత్రమే బహిర్గతం చేస్తుంది! చూడండి డాక్టర్ ! మనిషి సగం జరిగినదానివల్ల సగం జరుగుతుందని వూహించి భయపడుతున్నందువల్ల మనసు పాడుచేసుకుంటాడు. ఆమె మీ విషయం నాతో ఎప్పుడూ ప్రస్తావించలేదు. అందుకవకాశం లేదుకూడా. మీరు రెస్టుతీసుకోండి తరువాత కలుసుకుందాం, అని సెలవు తీసుకుని బైట పడ్డాను.

సావంత్ పెద్దసమస్యలో ఇరుక్కున్నాడు. అతని మాటలు, ప్రవర్తన జాగ్రత్తగా పరిశీలించిన మీద నాలో నేను కొన్ని స్వయం సిద్ధాంతాలు కల్పించుకున్నాను. రుజువు చేయలేను కనుక అవి పూర్తిగా సరైనవని నేనూ నమ్మాను. అందచందాలుచూసి అతను శశిని ప్రేమించి వుంటాడు. ఆమె సౌందర్యాన్ని అనుభవించి వుంటాడేమో నన్నది వూహించలేని విషయం. కాని అందుకు ఆటంకాలే ఎక్కువ. స్వజాతికి చెందిన అమ్మాయి పెళ్ళి చేసుకోవటం అతనికి రుచించక పోవచ్చు. లేక నర్సుగా వుండటం యిష్టం లేదేమో !

రోగులకు సేవచేయటం తనకిష్టమని శశి యిదివరకే చెప్పింది. గుండెలో ప్రతి అణువునూ అర్పించలేని స్త్రీని ఎవరూ ప్రేమించలేరు. ఈవాదం వితండవాదంలా ధ్వనించినా సత్యదూరం మాత్రం కాదు. దారాన్ని తెంపివేయడానిక్కాని, కత్తిరించటానిక్కాని కొంత శ్రమ అవసరం. ఏకీభవించిన హృదయాన్ని విడదీయటానికి దూరాన్నుంచి పదును కత్తిని ఝుళిపిస్తేచాలు, ఫలితం లభిస్తుంది. కొంతకాలానికి ఆమెఅంటే అసహ్యం కలిగి వుంటుంది. అయితే ఇద్దరికీ వివాహమైందని ఎందుకు చెప్పటం? అది కేవలం అతని మీద పగ తీర్చుకోవటానికి చేసే ప్రచారం. సావంత్ జ్వరతీవ్రతలోలేని పక్షంలో ఈ విధంగా విడమర్చి చెప్పేవాడు కాదు. అతని హృదయం వెలుగు ప్రవేశించలేని గుహలాంటిది. దాన్ని తెరవటానికి తాళాలు ఎక్కడో ఇసుకలో పడి వుంటాయి. వెదికి తీసుకురావాలి.

రెండురోజులవరకూ సావంత్‌ను కలుసుకోలేదు. అతన్ని గురించి ఆలోచించటం కూడా మానుకున్నాను. మూడోనాడు మధ్యాహ్నం దుర్గానర్సింగ్ హోం నుండి టెలిఫోన్‌కాల్ వచ్చింది. ఎవరో డాక్టర్ శివరావు చనిపోయాడని వచ్చి చూడవలసిందని చెప్పాడు. బాస్ దగ్గర సెలవు తీసుకుని వెళ్ళే సరికి రెండు గంటలయింది. ఆపరేషన్ తరువాత బాగానే కోలుకుంటున్నాడట, కాని మధ్య మధ్య ఎవరి మాటా వినకుండా బయటకు వెళ్ళి ఆకాశం కేసి చూస్తూ నిలబడేవాడట. ఉన్నట్టుండి పన్నెండుగంటలకు బాధ ఎక్కువై చనిపోయాడట. చివరి క్షణంలో టెలిఫోన్ నంబరిచ్చి విషయం తెలియజేయమన్నాడు. అతని తల్లిదండ్రులు గుండెలు బాదుకుని ఏడుస్తున్నారు.

'ఈ వుత్తరం మీకిమ్మన్నారు' అంటూ ఓ కవరందించారు. కడసారిగా అతని మృతశరీరం వంక చూశాను. అతనికీ నాకూ ఉన్న పరిచయం పెద్దదికాకపోయినా అతనంటే నాకో విధమైన అభిమానం, ప్రేమా వున్నాయి. ఆవుత్తరంలో ఏముందో చదవబుద్ధి వేసింది కాదు. నిజాన్ని ఎదుర్కోవటం నాకు భయంగా వుంది. తీరాజేసి ఆ వుత్తరం చదివితే అందులో ఎలాంటి వార్తలుంటాయో ! తిన్నగా డిస్పెన్సరీకి వెళ్ళాను. ఏనుగు తలకాయంత తాళం వేలాడుతూ వుంది. పక్కనున్న వారినడిగితే వుదయం పూనా వెళ్ళాడని తెలిసింది.

ఆ మర్నాడుదయం ఖాళీగా వున్న ఫస్టుఫ్లోర్ గదిలోకి ఎవరో అమ్మాయి వచ్చిందని తెలిసింది. ఈ పాటికి మీరు వూహించే వుంటారు. ఆఫీసునుండి వచ్చాక తిన్నగా అక్కడకు వెళ్ళాను. తలుపువేసుంది. కిటికీలోంచి దొంగచూపు చూస్తే అద్దం ముందు నిలబడి తల దువ్వుకుంటున్న శశి కనిపించింది. ఎంత పొడవున్న జుత్తో ! దానితో వందమంది ప్రియుల్ని కట్టివేయగలదు. బాల్కనీ చివరి వరకూ వెళ్ళి రెండునిమిషాలపాటు ఏదో చూస్తున్నట్టు నటించి తిరిగి వస్తుంటే శశి గుమ్మందగ్గర నిలబడుంది. 'అలా దొంగలాచూసి వెళ్ళటం దేనికి ? లోపలకు రండి' అంది. ఆశ్యర్యపోతూ లోపలకు వెళ్ళాను. కళ్ళల్లో ఎంత కోపం వుందని చూశాను. పెదవులు బిగించి నవ్వుతూ కళ్ళు చిట్లించింది. గదంతా చూశాను. శశి స్టౌ వెలిగించి కాఫీకి నీళ్ళు పెట్టింది. రెండు మూడు పెట్టెలు. నర్సు యూనిఫారంలో నవ్వుతూంది. ఇంకా ఎవరెవరివో ఫొటోలు గోడమీదున్నాయి. ఆ వ్యక్తులెవరూ నాకు

పరిచితులు కారు. చిన్న బుష్‌రేడియోలోంచి ఏదో పాశ్చాత్యసంగీతం కొద్దిగా వినిపిస్తోంది. పదినిమిషాల్లో టీసెట్టు టీపాయ్‌మీద వుంచింది. తనే స్వయంగా కాఫీకలిపిచ్చింది. నాచేతులలోకి రాగానే జారి కిందపడి ముక్కలై లయగానం చేసింది.

చొక్కా మీద కొంత కాఫీ తొలికింది.

శశి కొంచెం కంగారు పడింది.

'ఇది కూడా దుశ్శకునమే ననుకుంటా !' అంటూ నవ్వటానికి ప్రయత్నించింది. అదో హెచ్చరిక లాంటిది.

'లేదు శశీ... ఆఅభిప్రాయాలు ఏనాడో నన్ను వదులుకున్నాయి'

తరువాతి రెండునిమిషాలను నిశ్శబ్దం మింగివేసింది.

డాక్టర్ సావంత్ డిస్పెన్సరీ వదిలే వరకూ పైనగదిలో వుండేదాన్ని. ఆయనకూ నాకూ మనస్పర్థలు రావటం మూలాన ఇక్కడకు మారవలసి వచ్చింది. అదృష్టవశాత్తూ మీకు దగ్గరగా వచ్చేశాను. ఆనాడు ఎందు కలాగన్నానని పశ్చాత్తాపపడని క్షణం లేదు అంటూ ఏదేదో చెప్పుకుపోయింది. ఈ స్వల్పకాలంలో శశి వూహించ లేనంతగా మారిపోయింది. ఓ కాగితం మీద నలుపు తెలుపు గీతలుగీస్తే ఎలా వుంటుందో అలావుంది ఆమె జీవితం.

ఆ తరువాతి నాలుగయిదు రోజుల్లో శశికీ నాకూ మధ్య అనురాగం తిరిగి చిగురిస్తున్న ట్టనిపించింది. హఠాత్తుగా శివరావు వుత్తరం విషయం జ్ఞాపకానికి రాగానే దానికోసం వెదకసాగాను. అరగంట నా సహనాన్ని పరీక్షించి బరువుగా అరచేతిలో వాలింది. కవరు చించి చదివాను.

'డియర్ మూర్తీ!

చివరి పలకరింపు. మన బతుకు మనకు ముందే తెలుసులే ! నీకో చిన్నసలహా యిచ్చి మరీ ఆకాశంలోకి ఎగిరిపోదామని ఈవుత్తరం రాస్తున్నా. శశి నాకు చిన్నప్పట్నుంచీ తెలుసు. ఆమె నిన్ను ప్రేమించవచ్చు కాని మోసపోకు. ఆమె ప్రేమలో నాకు నమ్మకం లేదు. శశి నన్ను ప్రేమించిందంటే ఆశ్చర్యపడతావా? అబ్బే ! అలాంటి దేదీ లేదు. నీలాంటి మందబుద్ధికీ షాక్ఇవ్వటం న్యాయంకాదు. వూరికే అన్నాను అంతే. గోతిలో మాత్రం పడక బుద్ధిగా నడుచుకో'.

వుత్తరం మడిచి ఓ పుస్తకంలో భద్రపరచి కిటికీ లోంచి బయటకు చూశాను. పసుప్పచ్చనిటాక్సీ రోడ్డువారగా ఆగింది. రెండు నిమిషాల్లో డాక్టర్‌సావంత్ నా గదిలోకి రావటం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. అతని గడ్డం బాగా పెరిగింది. కళ్ళకింద నల్లటిగీతలు కనిపించాయి. అతని వెనకాలే టాక్సీ డ్రైవరు వచ్చాడు. 'మిస్టర్‌మూర్తీ ! దయవుంచి అతనికి అయిదు రూపాయలివ్వగలరా ?' అనడిగాడు డబ్బిచ్చి అతన్ని పంపివేశాను.

'డీలక్స్' తప్పించి మరోరకం కాల్చని సావంత్ 'చార్మినార్' వెలిగించి మేఘాలు సృష్టించాడు.

'మీకు నన్ను చూస్తే అసహ్యంగా వుందికదూ ! ఎవరెస్టుమీదనుంచి ఆల్ప్సుమీదకు ఒక్కసారిగా దూకేయాలనుకుంటే ఏమవుతుంది?'

'ఏ ఒక్క శిఖరం మీదనుంచి దూకినా పదిగజాల కంటే వెళ్ళలేం. వెళ్ళేది మరో లోకానికైనప్పటికీ'

'అలా ఎందుకనుకోవాలి ? నావిషయంలో జరిగినట్టు కాళ్ళూ చేతులూ విరగవచ్చు.'

'డాక్టర్ ! ఎందుకీ పొడుపు కథలూ, చిక్కు ప్రశ్నలూనూ ? జరిగిన సంగతి చెప్పండి'.

'నా బతుకులో రెండోఅధ్యాయం ప్రారంభమైంది. ఇంతకాలంగా నేను చేసినదంతా నటన. నా ప్రాక్టీసు సరిగ్గా లేదు. అప్పుల మధ్య చిక్కుకున్నాను. ఓ పెద్దఅడవిలోంచి నడచి వెళ్ళాలంటే జాగ్రత్తగా ప్లానువేసుకుని వెళ్ళటం అవసరం. లేకపోతే ఏ పామో కాటేస్తుంది. ఏ పెద్దపులో సగంకొరికి వదిలేస్తుంది. పోనీ మింగనన్నా మింగదు'.

నేనేమీ సమాధానం చెప్పలేదు. కొంతసేపు వూరుకున్నాక మళ్ళీ మొదలు పెట్టి చివరకు తనకో వెయ్యి రూపాయలు కావాలన్నాడు. నేనాసాయం చేస్తానని అతనూ నమ్మివుండడు. నా అశక్తతను వెల్లడించాను.

'శశి ఎక్కడుందో తెలుసా ?' అనడిగాడు వెళ్ళటానికి లేస్తూ. 'పైన మూడోనంబరు గదిలో వుంది' అన్నాను. పైన వున్న నక్షత్రంలోంచి కొంచెం వెలుతురు అతని కళ్ళల్లో జారిపడ్డట్టయింది. విపరీతంగా బూట్ల చప్పుడు చేసుకుంటూ పైకి వెళ్ళాడు. నేనతన్ని వెంబడించటం హాస్యాస్పదం. పావుగంటలో తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు. కొంత వాగ్వివాదం పెనుగులాట జరిగి వుండాలి. నెమ్మదిగా పైకి వెళ్ళాను. శశి ఏడుస్తూ కూర్చుని వుంది. మెడ దగ్గర తెల్లటి చర్మంలోంచి పెన్సిల్ గీతలా రక్తపుజీర తొంగిచూస్తోంది.

నన్ను చూడగానే నవ్వటానికి ప్రయత్నించింది.

'నామెళ్ళోవున్న నెక్లెస్ సావంత్ నాపుట్టినరోజుకు బహుకరించింది. బలవంతాన లాక్కుపోయాడు. అదీ ఒకందుకు మంచిదే అంది. రెండు రోజులు గడిచాయి.

రీగల్‌లో 'ఓమర్ ఖయ్యాం'పిక్చర్ చూద్దామని మా పక్కనున్న కృష్ణమూర్తితో వెళ్ళాను. షో మొదలుపెట్టేసరికి శశికూడా వచ్చింది. సగంచిత్రం చూశాక వెళ్ళిపోదామంది. కృష్ణమూర్తి ఏమను కుంటాడోనని కొంచెం తటపటాయించినా, చివరికతనికి క్షమాపణ చెప్పుకుని బయటకొచ్చేశాను. చల్లగాలికి తట్టుకోలేకపోయింది గామోలు పమిటతో వళ్ళంతా కప్పుకుంది.

'ఏం శశీ !...కర్నల్ వైల్డ్‌నటన నచ్చలేదా ?' అనడిగాను.

'కాదు ఒమర్‌ఖయ్యాం ఫిలాసఫీ అంటేనేనాకు నచ్చదు.'

'అయితే ఎందుకు వచ్చావు ? నిజానికి లోతుగా ఆలోచిస్తే అతని ఫిలాసఫీ సరైనదనిపిస్తుంది. మనిషి జీవించటం సుఖించటం కోసమంటాడు.

అందులో తప్పేముంది ? రేపు ఏం జరుగుతుందో తెలియదు. నిన్న జరిగిన దానితో

మనకు సంబంధం లేదు. మనసులోవున్న అభిప్రాయాన్ని మొహంమీద చెప్పేయ మంటాడు'.

'అందరూ అతన్నునుసరిస్తే ప్రపంచం మాటేవిటి ?

'అందుకని ఏడుస్తూ కూర్చుంటే సుఖం వొరుగుతుందంటావా ?'

శశి మాట్లాడలేదు.

మంచికీ -చెడుకీ మధ్య పల్చటి తెర మాత్రమే అడ్డం. ఒక్కో సారి అర్ధరాత్రి చీకటిలో అది కాస్తా చిరిగిపోతుంది. అంతవరకూ ఆకాశంలో అందకుండా తిరుగుతున్న మనసు ఒక్కసారి నేలమీదపడి ముక్కలైపోతుంది. ఆముక్కల్ని ఏరి అతికి రంగుపూసి కొత్త మనసు తయారుచేసే తీరిక, ఓపిక ఎవరికీ వుండదు. పీడనశక్తి అవధి దాటిపోగానే రబ్బరు బెలూను పగిలిపోయినట్టు, ఆలోచనలఒత్తిడి అనుభవాల భయంకర నిశ్శబ్దం 'అన్ కాన్షస్ మైండ్' లో ఇనుపరేకుల్లా ఒకదాని మీదొకటి పేర్చబడినప్పుడు స్థలం చాలక 'సభ్యత'ను పగలగొడతాయి. ఇది ప్రతి వ్యక్తి మెదడులోనూ జరిగే నిత్యసంఘర్షణ. ఏడ్లర్ వ్రాసిన సిద్ధాంతాలన్నీ జ్ఞప్తికి వచ్చాయి. అలా ఎక్కడికి నడచి పోతున్నామో తెలియదు. గమ్యస్థానం గురించిన ప్రశ్న ఎవరికీ కలగలేదు. జహంగీర్‌హాల్, రాజాభాయ్ టవర్, మెర్కంటైల్ బిల్డింగ్, సి.టి. ఆఫీసు అన్నీ వెనక్కి జరిగిపోయాయి. ఫ్లోరా ఫౌంటెన్ దగ్గరకు వచ్చాక ఎటు వెళ్ళాలన్న ప్రశ్నే వుదయించింది.

'నావెంట రండి' అంది శశి గాలికి ఎగిరిపడుతున్న ముంగురులు సరిచేసుకుంటూ. తిన్నగా మెరీన్‌డ్రైవ్‌అగ్రం చేరుకుని రాతిమీద కూర్చున్నాం. శశికీనాకూమధ్య దూరం లేదు. అదేచోట సావంత్ నాకథంతా విన్నాడు.

మరొకరైతే శశివంక కన్నెత్తయినా చూడరు. కాని అదోజబ్బులాంటిది, పెద్ద నవ్వులాంటిది. ఎన్ని అడ్డంకులు కలిగించినా అగని ప్రవాహంలాంటిది. అలా నడుస్తూ వుంటే ఎర్రటి గులాబీ పువ్వు నేలమీదపడి వుంది. ఒకరకం వ్యక్తి, దాన్ని తన మొరటు చేతితో తీసి, రేఖలు వూడి, సౌందర్యం అంతరించి, కన్నీరు కాల్వలు కట్టేట్టు దాన్ని అఘ్రాణించి, నలిపి పారేస్తాడు. మరో రకం వ్యక్తి దాన్ని చేతిలో తీసుకుని గట్టిగా ఏడుస్తూ ' అయ్యో పుష్పమా !' అని ఆక్రోశిస్తూ గజం లోతున గొయ్యి తవ్వి దాన్ని సమాధి చేస్తాడు. వీళ్ళంతా అసాధారణ వ్యక్తులు. నాలో అలాంటి భావాలేవీ లేవు. దాని మృదుత్వం, సొగసు చెడకుండా ముద్దుపెట్టుకుని, వాడిపోయేదాకా చూస్తూ కూర్చుంటాను. అంతే ! ఏ రకమైన హానీ తలపెట్టను.

'శశీ !.... ఆలోచనకు అంతుండదు. ఆలోచిస్తూ కూర్చుంటే ఏ నిర్ణయానికీ రాలేం. నా మాట విను. మనిద్దరం వివాహం చేసుకుందాం. గడచినదంతా పీడకల'.

శశి నావంక పిచ్చెత్తినట్టు చూసి, తలవంచుకుని కూర్చుంది. ఆమె కళ్ళల్లో అనంత విశ్వం గుండ్రంగా కదులుతున్నట్టనిపించింది. ఆరాత్రంతా తీయని అనుభూతులతో నిద్రపట్టలేదు. కృష్ణమూర్తి ముందుగానే వెళ్ళి నాగురించి కొంత ప్రచారంచేశాడు. కాని మేం

ఎవర్నీ లక్ష్యపెట్టలేదు. ఆ రాత్రి పన్నెండుగంటలదాకా మాట్లాడుతూ కూర్చున్నాం. నాక్కావలసింది అందచందాలు. డబ్బు, హోదా, కీర్తి ప్రతిష్ఠలు కావు. అర్థం చేసుకోగల్గిన హృదయం. అదే చివరకు లభించింది. శివరావు వుత్తరం నన్ను మార్చలేదు.

ఆ మర్నాడు నిద్రలేచేసరికి ఎనిమిదైంది. శశి అప్పటికే ముస్తాబయింది.

'అన్నట్లు చెప్పటం మరిచాను. నేను నర్సుగా వుండకూడదని నిశ్చయించుకున్నాను' అంది.

'కాని నాహృదయానికిమాత్రం నర్సుగా వుండాలి' అన్నాను. సిగ్గుతో తలవంచుకుంది.

తొమ్మిది గంటలకు నాపేర టెలిగ్రాం వచ్చింది. అది జబ్బల్‌పూర్ స్టేషన్ మాస్టర్ ఇచ్చిన టెలిగ్రాం.

'డాక్టర్ సావంత్' అనే వ్యక్తి రైలుకిందపడి చనిపోయాడని, అతనికోరికమీద నాకు వైరివ్వటం జరిగిందని దాని తాత్పర్యం. శశికి చూపించాను. ఆమె కుప్పలా కూలిపోయింది. కుడిచేత్తో నుదుటి మీదున్న అర్ధచంద్రాకారపు బొట్టు చెరిపివేసుకుంది. అయోమయ పరిస్థితిలో పడ్డాను. మరో అయిదునిమిషాలకు పోస్ట్‌మేన్ వుత్తరం అందించాడు. అది సావంత్ వ్రాసింది.

'మిస్టర్ మూర్తీ !

ఈ వుత్తరం అందేసరికి నేనెక్కడుంటానో తెలియదు. నిర్భయంగా మీతో ఒక్క సంగతి చెబుతున్నాను. నర్సుకోర్సుకు ట్రైనింగ్ అవుతున్నప్పుడే శశితో నాకు స్నేహమైంది. తరువాత ఏడాదికి ఆమెను (కంగారు పడకండి మీకీ వార్త పిడుగు పడ్డట్టే వుంటుంది) వివాహం చేసుకున్నాను. తరువాత మామధ్య అభిప్రాయభేదాలు కలిగాయి. దాంతో శశి నన్ను విడలించింది. డాక్టర్‌శోభను రిజిస్టర్ మారేజీ చేసుకుందామనుకున్నాను. అది పొసగలేదు. నా జీవిత పతనం ఆరంభమైంది. అంతంకాబోతోంది. ఇంకా అదృష్టం మీదే !

శశి మొహంమీదకు ఆవుత్తరాన్ని విసరికొట్టి కిందకు వచ్చేశాను. నాలో అణగివున్న శక్తులు మేల్కొన్నాయి. తడిగుడ్డతో గొంతుకు కోసినట్టు ఆమె ఎంతటి పన్నాగం పన్నింది! సహించలేక పోయాను. ఆవిసురులో తాళంవేసుకుని ఆఫీసుకువెళ్ళి రాత్రి ఎనిమిది గంటలకు తిరిగి వచ్చాను. మేడమీదకు వెళ్ళే సరికి శశి గది తలుపు తాళం వేసి వుంది. ఎందుకో ఆమె తిరిగి రాదనిపించింది.

ఒకటి - రెండూ- మూడూ - అలా రోజులు దొర్లిపోయాయి. శశి తిరిగి రాలేదు. రాదు కూడా. మళ్ళీ ఎక్కడో కొత్తగాజన్మించి జీవితం ప్రారంభిస్తుంది. ఒక్కవిషయం మాత్రం నిశ్చయంగా చెప్పగలను. ఆమె ఎన్నడూ ఆత్మహత్య చేసుకోదు. ఎప్పుడో, ఎక్కడో ఆకస్మాత్తుగా తళుక్కుమని మెరుస్తుంది. ఆరోజు కోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చోవలసిందే !